מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל זיהוי שורש, בניין וחלקי דיבר
- להכיר ניבים, צירופים ומילות קישור ולהבין את תפקידם במשפט
- להכיר את תרומתו של אליעזר בן-יהודה לחידוש השפה העברית

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – חלקי דיבר, שורש ובניין

- 1. ג – התפעל
- 2. ב – מהיר

חלק ב' – נכון או לא נכון – ניבים וצירופים

- 1. נכון – זהו ביטוי מושאל ולא מילולי
- 2. נכון – הוא היה ממחדשי השפה העברית המודרנית

חלק ג' – השלימו את המשפטים

- 1. ר.ג.ש
- 2. סיבה

חלק ד' – התאימו ניב למשמעות שלו

- 1 – ב (לחשוב הרבה על בעיה)
- 2 – ג (להצטער מאוד)
- 3 – א (לעזור למישהו)

חלק ה' – סדרו את שלבי זיהוי שורש ובניין

- 1. קראו את המילה וזהו אם היא פועל או שם
- 2. מצאו את שלוש או ארבע אותיות השורש
- 3. קבעו את שם הבניין המתאים

חלק ו' – כתיבה והבעה

- 1. תשובה שמזכירה חידוש מילים והתאמת השפה לחיים מודרניים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורש: ל.ב.ש
- ניב כלשהו עם הסבר תואם למשמעות המושאלת
- מילת ניגוד כמו אבל או אולם

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדוגמה מהחדר על פרופסור שורש כדי לחבר לתרגול
- מומלץ לעבור על חלק הניבים בעל פה לפני העבודה העצמאית
- לתלמידים מתקשים אפשר לוותר על הפריטים המסומנים כקשים ולהתמקד בבסיס

דף תרגול: חדרי בריחה לשוניים בעברית

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

באתר יש ארבעה חדרי בריחה לשוניים, שבכל אחד מהם פותרים מנעולים באמצעות ידע בדקדוק, באוצר מילים ובתחביר. דף זה מתרגל את הנושאים שמופיעים בחדרים: שורש ובניין, ניבים וצירופים, מילות קישור ומשפט מורכב, וגם חידושי לשון של אליעזר בן-יהודה.

בנק מילים: סיבה | ר.ג.ש

1 חלק א' – חלקי דיבר, שורש ובניין

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה בניין נמצא הפועל "התרגש"?

א) פעל ב) נפעל ג) התפעל

2. איזו מהמילים הבאות היא שם תואר?

א) רץ ב) מהיר ג) ריצה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון – ניבים וצירופים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	"לשבור את הראש" הוא ניב שמשמעותו לחשוב הרבה על בעיה	☐	☐
2	אליעזר בן-יהודה חידש מילים רבות שמשמשות אותנו עד היום	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המשפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. השורש של המילה "מתרגש" הוא _____

2. מילת הקישור "כי" מביעה בדרך כלל _____

4 חלק ד' – התאימו ניב למשמעות שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לשבור את הראש	___	**א.** לעזור למישהו
2. לאכול את הלב	___	**ב.** לחשוב הרבה על בעיה
3. לשים יד	___	**ג.** להצטער מאוד

5 חלק ה' – סדרו את שלבי זיהוי שורש ובניין

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מצאו את שלוש או ארבע אותיות השורש
☐	קבעו את שם הבניין המתאים
☐	קראו את המילה וזהו אם היא פועל או שם

6 חלק ו' – כתיבה והבעה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע חשוב שהעברית התחדשה ומה היה תפקידו של אליעזר בן-יהודה בתהליך

כרטיס יציאה

מהו השורש של המילה "התלבשות"?

תנו דוגמה לניב והסבירו את משמעותו

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️